

Tegutse koos Kirbu-Krantsiga!

Kilu-Kiisu ja Kirbu-Krants on tõelised sõbrad, kes jäävad üksteise kõrvale nii heas kui halvas. Kuigi elu on Kirbu-Krantsi vastu üpris karm, leiab ta teisigi häid sõpru. Kooliraamatus astub tema kaitseks välja sõbralik labrador, kes oma vapra käitumisega julgeb olla vastu kiusajatele. Kirbu-Krantsi lugude põhjal on hea arutleda sõpruse ja kiusamise teemade üle.

JUTU ALUSTAMISEKS SOBIVAD TEEMASID

- Kes on sinu arvates tõeline sõber ja miks?
- Mis teeb sinust hea sõbra?
- Mis on kõige toredam asi, mis sõber on sinu heaks või rõõmuks teinud?
- Mida sa teed siis, kui näed kedagi, kel pole sõpru?
- Mida sa teed siis, kui märkad, et kedagi kiusatakse või kellelegi tehakse liiga?
- Kuidas sa saad aidata, kui näed, et kedagi kiusatakse?

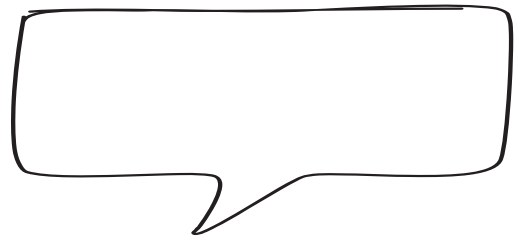
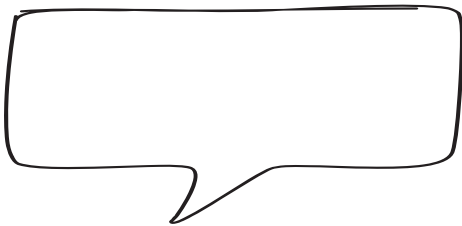
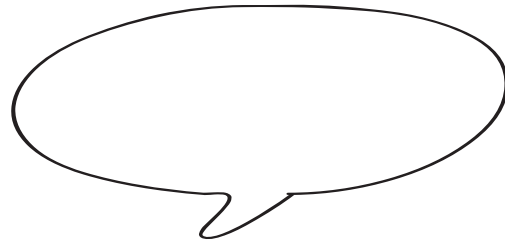
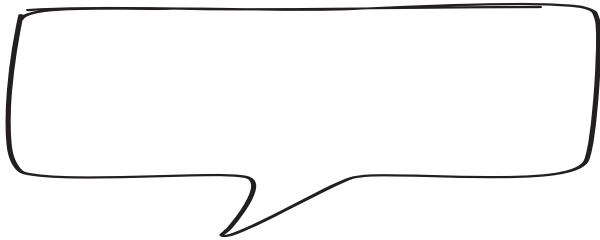
ÜHISEID TEGEVUSI

- **Hea sõbra tunned ära nii!** Koostage nimekiri omadustest, tegevustest või asjadest, mis iseloomustavad head sõpra. Sinna võiks kirja panna kõik mõtted, mis pähe tulevad (näiteks: *sõber annab kommi, ei naera su üle, otsib su hommikul koolis üles jne*).
- **Koos on tore!** Koostage nimekiri lõbusatest tegevustest, mida sõbrad koos teha saavad. Võib joonistada väiksed pildikesed ja panna need seinale üles.
- **Sõbraintervjuud.** Paluda lastel võtta paaridesse. Igaüks mõtleb või kirjutab üles viis küsimust, mida paariliselt küsida. Kõigepealt küsib üks laps kaaslaselt oma küsimused, seejärel vahetatakse pooled ja teine laps küsib küsimused ja kuulab vastused. Pärast räägivad lapsed teistele, mida nad kaaslane kohta teada said.
- **Meie sõbraraamat.** Kasutage töölehte ja pange kokku klassi või rühma sõbraraamat. Iga laps saab enda kohta täita lehe kas kirjutades või joonistades. Kõitke lehed kokku ja pange nähtavale kohale, nii et lapsed saavad seda aeg-ajalt sirvida.

Sõbralikud omadussõnad

Kirbu-Krantsiga on alati kaasas tema kirpudest koosnev fänniklubi. Mida fännid Kirbu-Krantsi kohta öelda võiks? Kirjuta jutumullide sisse omadussõnu, mis Kirbu-Krantsi iseloomustavad. Samalaadse pildi võib laps teha ka paarilise kohta. Joonistada paarilise pildi ja kirjutada juurde tema kohta käivaid häid omadussõnu.

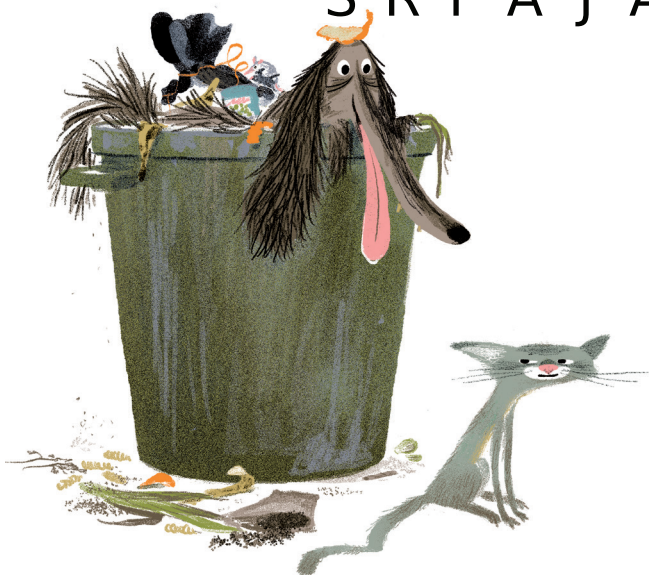

Segadus sõnarägistikus

Kirbu-Krants tahab Kilu-Kiisule silte ja sõnu ette lugeda, aga kõik on prügikastis pilla-palla. Aita leida sõnarägistikust 10 õiget sõna!

R I X N M A H B F R S X Z A D
N N X O V C Z B E L A O P Z P
J P K N U N T R I K R B Q P K
P V L Ü A K I R B U D D M K U
V U O Q N Z C A Q Y I R R I S
T B L Q X A H Y M K I R P Y T
E W X I E Q O D B I N T R D U
N P L I I A T S W L I O Ü K K
N M Q R W E D L C U D Q G B U
I A F F L Z O V S K G M I G M
S L E M Z F G D Q A F H T V M
E D O L E O O P G R T M J G X
D H J B A N A A N P I N K E H
O B U K Z Z M U F B Z Ä A C F
S R F A J A L E H T T U H K M

KILUKARP

BANAAN

KUSTUKUMM

PLIIATS

PRÜGI

SARDIINID

KIRBUD

HOTDOG

TENNISED

AJALEHT

Tänane saak

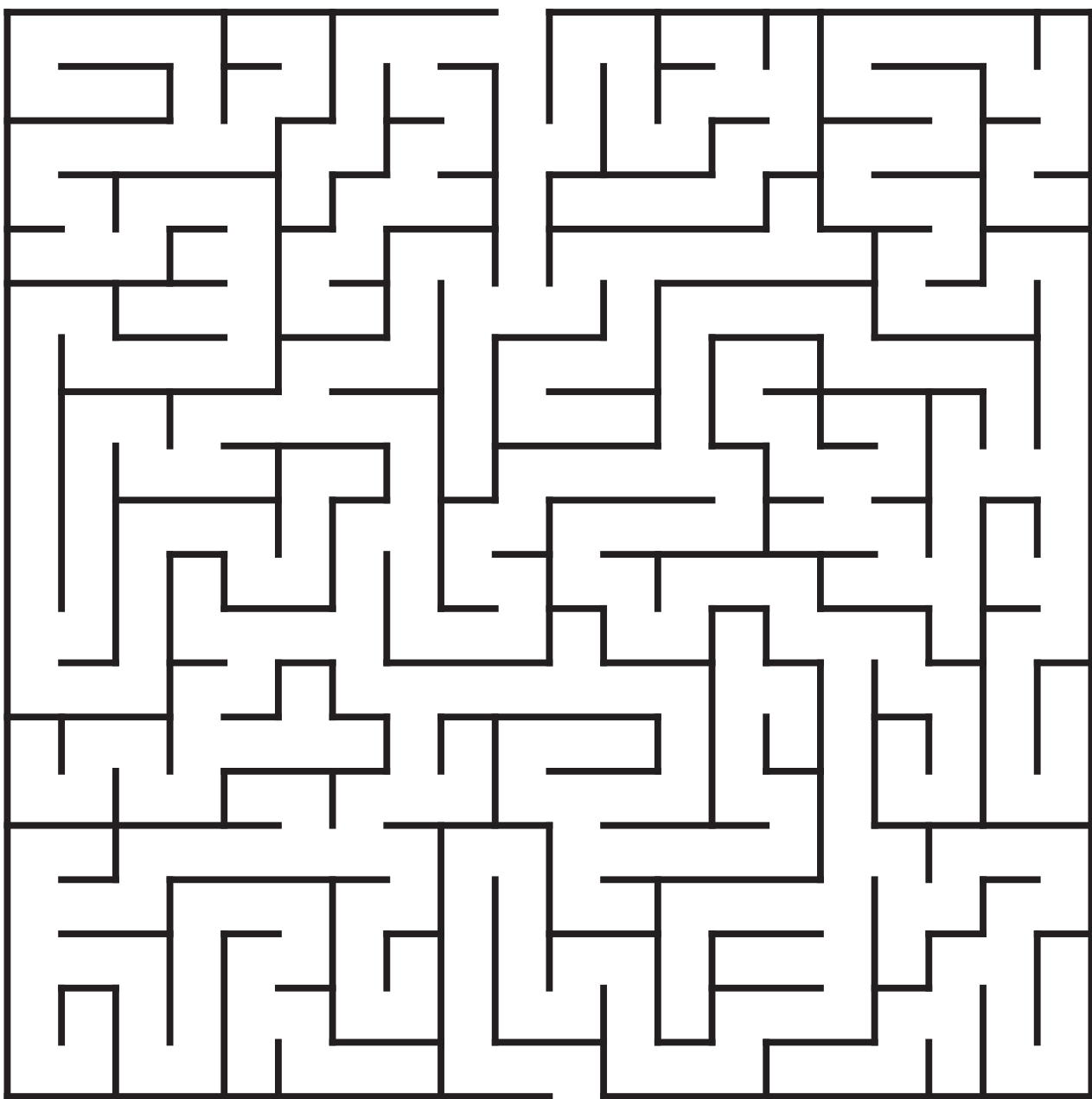
Kirbu-Krants leidis ketse ja kustukumme!
Kuid tal on vahel veel arvutamiseiga raskusi,
aita tal saak kokku arvutada!

Taaskohtumine

Kirbu-Krants ja Kilu-Kiisu on üksteist ära kaotanud.
Aita neil linnalabürindis üksteist leida.

Meie sõbraraamat

MINU NIMI ON

HÜÜDNIMI

LEMMIKLOOM

LEMMIKFILM

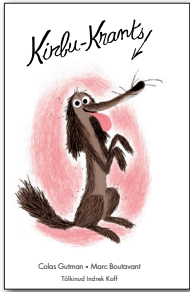
LEMMIKRAAMAT

LEMMIKMÄNG

KOOS SÕBRAGA
MEELDIB MULLE ...

KIRBU-KRANTS
JA KILU-KIISU
ON MINU ARVATES ...

Kodusta Kirbu-Krants ja tema raamatud!

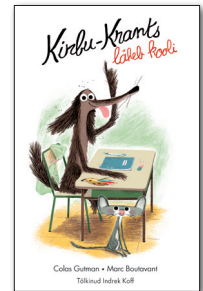

Kirbu-Krants

Tema nimi on Kirbu-Krants. Ta haiseb sardiini järele, ta on kirpe täis ja tema karvkate näeb välja nagu viledaks kulunud uksematt. Ja mis kõige hullem – ta elab prügikastis koos oma sõbra, lapiku Kilu-Kiisuga. Kas Kirbu-Krants leiab kõigele vaatamata oma unistuste peremehe?

Kirbu-Krants läheb kooli

Täna läheb Kirbu-Krants kooli! Kas ta oskab õpetaja ees sitsida ja ega ta tunnis viimati magama jää? Kas ta saab vahetunnis jalkat mängida, ilma et peaks ise palli eest olema? Ja mis kõige tähtsam – kas ta õpib lugema ja oskab kokku veerida, mis on kirjutatud tema prügikasti sattuvatele siltidele? Jõudu sulle, Kirbu-Krants!

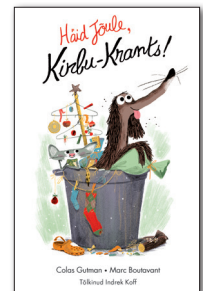

Kirbu-Krants läheb randa

Suvel on palav, eriti kui elad prügikastis. Kirbu-Krants ja tema sõber Kilu-Kiisu unistavad puhkusest Paradiisirannas. Imekombel leidub Heidikute laagris just üks vaba koht. Kavas on prügikorjamine ja liivajäätise mugimine. Puhkus nagu kirbutsirkus!

Häid jõule, Kirbu-Krants!

Kirbu-Krantsi ja Kilu-Kiisu prügikastis on jõulupühad. Sel aastal on meie sõbrad otsustanud uue aasta vastu võtta mõnes majas. Kuid kes võtaks kirkudest puretud koera ja lapikuks sõidetud kassi piduõhtul enda juurde? Algab imeline prügi-kastimuinasjutt.

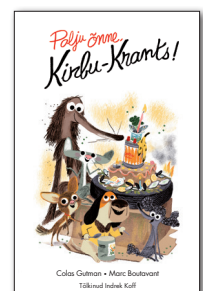

Kirbu-Krants on armunud

Kirbu-Krants on armunud! Ta on koos kõigi oma kirkudega sisse võetud koeraneiu, kes on täiu täis ja armunu õnneks ka lühinägelik. Kirbu-Krants võtab appi „Võrgutaja käsiraamatu”, aga kuna ta saab kõigest valesti aru, võib siiski karta halvimat. Kas Kirbu-Krants nimetab oma südamedaami priskeks viineriks või topib ta prügikotti ja röövib ära?

Palju õnne, Kirbu-Krants!

Vaene Kirbu-Krants, mitte keegi ei ole talle mitte kunagi sünnipäevaks õnne soovinud ... Õnneks on tal truu sõber Kilu-Kiisu, kes kõik ära korraldab. Viinerid on sulama pandud ja kutsed rentslipostiga teele saadetud. Külalisi tuleb terve trobikond, see on päris kindel, aga kuidas leida prügikastielanikule vääriline kingitus?

Kirbu-Krants, särasilmne eluheidik

Intervjuu autoritega

Tema nimi on Kirbu-Krants. Ta haiseb sardiini järele, ta on kirpe täis ja tema karvkate näeb välja nagu viledaks kulunud uksematt. Ja mis kõige hullem – ta elab prügikastis, koos oma sõbra, lapiku Kilu-Kiisuga. Nende elu on täis pööraseid seiklusi.

Kust ilmus välja selline kentsakas koer? Küsime seda sarja autoritelt, kahelt kassiomanikult, Prantsuse kirjanikult Colas Gutmanilt ja illustraatorilt Marc Boutavantilt.

Colas, kuidas sa tulid mõttele kodutust koerast raamatuid kirjutada? Kas sa kohtasid teda Pariisi tänaval?

Colas: Mitte Pariisis, vaid Hispaanias. Ma nägin seal väga palju prügikasti-koerasid. Vaatasime neid sõbraga ja ütlesime teineteisele: “Vaata seda koera, seda räpast koera, prügikasti-koera!” Ja siis andsin ma talle nimeks *Chien Pourri* ehk Kirbu-Krants, mis on üks naljakas nimi.

Nimi on naljakas ja ka koer ise on naljakas. Kuidas sa kirjeldaksid Kirbu-Krantsi, milline iseloom tal on?

Colas: Tema iseloom tuleneb sellest, kus ta elab. Kuna ta elab prügikastis, siis on ta vaene ja ühiskonna poolt tõrjutud. Ta elab seal koos kassiga. Kirbu-Krants on naiivne, väga lahke, veidi rumal, aga ääretult lootusrikas. Ta usub, et kõike saab parandada. Ja tema raamatute lõpus lähevadki asjad korda, niivõrd-kuivõrd. Aga ta tuleb alati tagasi oma prügikasti.

Marc, kuidas sa teadsid, milline Kirbu-Krants välja näeb? Kas sa nägid teda Colase peas?

Marc: Jaa, muidugi, ma näen kõike ta peas... Tegelikult joonistasin ma palju koeri, enne kui leidsin selle õige. Ma olin väga rõõmus.

Colas: Kui ma nägin raamatu kaant, siis ma ütlesin: “See on täpselt tema, Kirbu-Krants!”

Marc: Colasele meeldisid esimesed pildid rohkem, kus koer on räpsem, räabakam, haisvam. Iga raamatuga muutub ta natuke pehmemaks, natuke armsamaks. Sest ma sain aru, et minu kohustus on panna tema karakterisse rohkem armsust. Ja koerahuumorit. Ma tahtsin joonistada seda lootust, millest Colas räägib, ja naiivsust.

Kassi on kergem joonistada, sest ta on lapik, tal puudub ruumilisus. Ta on küll natuke armas, aga ta näost on näha, et ta mõtleb. Koer ei mõtle väga palju. Kass on rohkem nagu inimene.

Lugude mootor, nende käivitav jõud on ikkagi koer. Sest kui tegelane oleks ainult Kilu-Kiisu, siis oleks neis lugudes liiga palju lootusetust. Tema meelest on elu raske ja mitte millelgi pole mõtet. Aga see ei vii kuhugi.

Colas Gutman

Esimeses raamatus juhtub Kirbu-Krantsiga hirmsaid asju, ta kohtab halbu inimesi, kes püüavad koeri, et neist kuumi koeri ehk hot dog'e teha. Kas Prantsusmaal on tõesti inimesi, kes selliseid asju koertega teevad või mõtlesid sa, Colas, selle ise välja?

Colas: Ei! See kõik on väljamõeldis. Ma arvan, et Kirbu-Krantsi lood ongi naljakad sellepärast, et situatsioonid on seal alati üle võlli keeratud. Ja lapsed saavad sellest väga hästi aru ja see ajabki neid naerma. Mõned vanemad arvavad, et lapsed ei mõista sellist huumorit, et see isegi hirmutab neid, aga see pole tõsi – lapsed on väga targad, ehkki mitte kõik, aga ütleme, et enamik lapsi on.

Marc: Minu lapsed on targad!

Minu omad ka. Kas Kirbu-Krantsi lugudele pilte teha on lõbus, Marc?

Marc: Jaa, see on kiire ja kerge ja lõbus... Lõbus on leida uusi nägusid, uusi koledaid paiku ... Ja Colase pöörasus aitab ka mul olla niisama pöörane, kui lugu parasjagu on. Alguses ma nii pöörane polnud.

Marc Boutavant

Kust tulevad ideed Kirbu-Krantsi seiklusteks?

Colas: Harilikult saavad lood alguse pealkirjast. Näiteks “Kirbu-Krants läheb puhkusele”, “Kirbu-Krants armub ära”. Ühe pealkirja pakkusid lugejad ise välja – “Kirbu-Krants saab miljonäriks”.

Marc: Lapsed tahavad nii väga ta ära päästa, nad tahavad, et ta võidaks ja tal oleks palju raha.

Colas: Ma arvasin, et see oleks tore, kui kodutust koerast saaks miljonär. Et vaadata, mida raha eest saab ja mida mitte, kuidas raha teda muudab ... Kirbu-Krantsi lugude põhiküsimus on alati kuidas kuuluda ühiskonda. See kõlab tõsiselt, aga see pole nii. Paljude seikluste ja tobedate situatsioonidega mõjub see naljakalt. Seda on lõbus kirjutada ja ma loodan, et ka lõbus lugeda.

Küsis Leelo Märjamaa. Intervjuu ilmus ajakirjas Täheke juunis 2022

Tunnikavad koostas Kätlin Vainola.